

ПРАВИЛА

ЗА ПРОВЕРКА ЗА ПЛАГИАТСТВО, ОРИГИНАЛНОСТ И АВТЕНТИЧНОСТ НА ДИПЛОМНИ И ДИСЕРТАЦИОННИ РАБОТИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила регламентират процедурните методи и средства, използвани от Университета по хранителни технологии (УХТ) за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи и недопускане на плагиатство. Те отразяват политиката на Университета за зачитане на интелектуалната собственост и правата на авторите чрез откриване и предотвратяване на заплахата от разпространение на неприемливи академични практики, в това число и директното използване на чужда интелектуална собственост.

Чл. 2. Обект на настоящите правила са дипломните и дисертационните работи.

Чл. 3. Оригиналноста и автентичността на дипломните и дисертационните работи се доказва чрез специализирана процедура за проверка за плагиатство.

Чл. 4. Под „плагиатство” се разбира неправомерно използване на работата на друг автор и представянето ѝ като собствена. Плагиатството включва използване на изречения, параграфи или по-дълги откъси от публикувани работи, включително от интернет, без цитиране на източника.

Чл. 5. Форми на плагиатство.

- (1) Директно ползване на текст, данни, илюстрации, таблици и други научни резултати без позоваване на източника.
- (2) Копиране на части от книги, публикации, доклади, монографии, дисертации и научни тези без подходящо цитиране.
- (3) Копиране и вмъкване на текстове от интернет или онлайн източник и представянето им като собствена работа, без да се дава правилна препратка (цитиране).

Чл. 6. Като „самоплагиатство” в дисертационните трудове се определя буквално копиране на текстове и резултати от експерименти, отразени от автора в самостоятелни или съвместни публикации, които не са изрично цитирани и включени в библиографията или не са посочени като публикации във връзка с дисертационния труд.

Чл. 7. Нива на плагиатство.

- (1) Отсъствие на плагиатство – сходството между документите е под 5 %, свързано основно с библиография, използвани методи за анализ и често употребявани словосъчетания в дадени области на науката и технологията.

(2) Ниско ниво на плагиатство – сходството между документите е не повече от 20%. Налице са оригинални научни резултати на автора, като сходството не засяга директно заключенията на научното изследване, а е свързано предимно с неточно или непълно цитиране.

(3) Високо ниво на плагиатство – сходството между документите е повече от 20%. Установява се буквално копиране на голяма част или значително количество данни от работа на друг автор или други източници.

Чл. 8. Основни насоки за избягване на плагиатство.

(1) Винаги да се отчита приносът на оригиналния/ите автор/и и да се извършва правилно цитиране и позоваване.

(2) Ако даден текст се цитира дословно, да се поставя в кавички.

Чл. 9. Превантивната работа за избягване на плагиатство включва участието на студентите и докторантите в семинари и/или курсове за запознаване с практиката за цитиране и избягване на плагиатство.

Чл. 10. Достъп до инструменти за откриване на плагиатство.

(1) С цел да се подпомогнат студентите, докторантите и преподавателите в проверката за предотвратяване на плагиатство УХТ регламентира и осигурява използването на специализиран софтуер за разкриване на плагиатство.

(2) Научните ръководители на студентите или докторантите имат свободен достъп до посочения в предходната алинея софтуер за разкриване на плагиатство при провеждане на предварителната проверка на дипломните/дисертационните работи.

II. ОТКРИВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО, ПРОЦЕДУРА ЗА ДЕЙСТВИЕ И САНКЦИИ

Чл. 11. Откриване на плагиатство в дипломни работи.

(1) При представяне на дипломната работа на научния си ръководител дипломантът задължително прилага собственоръчно подписана декларация (*Приложение 1*), че е автор на текста.

(2) При съмнение за неточно цитиране научният ръководител извършва проверка на дипломната работа със софтуера за разкриване на плагиатство.

(3) Изключването по време на извършване на проверката за плагиатство трябва да е съобразено с особеностите на използвания софтуер (цитати, библиография, малки съвпадения до 10 думи, малко подобие под 1%, математически формули, често използвани словосъчетания, методи за анализ, имена на институции, катедри и др.).

(4) При отсъствие на плагиатство дипломантът се допуска до процедура за защита съгласно Правилника за организация на учебната дейност на УХТ.

(5) При установяване на плагиатство се прилагат разпоредбите на чл. 13 от настоящите Правила.

Чл. 12. Откриване на плагиатство в дисертационни трудове.

(1) При представяне на дисертационния труд на научния си ръководител докторантът задължително прилага собственоръчно подписана декларация (Приложение 2), че е автор на текста. Същото се отнася и за лицата, представящи в първичното звено дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“.

(2) Научният ръководител на докторанта извършва проверка и представя с доклад до ръководителя на първичното звено отчет за верификация, генериран чрез софтуера за разкриване на плагиатство. При представяне на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ аналогична проверка се извършва от ръководителя на първичното звено, в което е внесен дисертационният труд.

(3) Изключването по време на извършване на проверката за плагиатство трябва да е съобразено с особеностите на използвания софтуер (цитати, библиография, малки съвпадения до 10 думи, малко подобие под 1%, математически формули, често използвани словосъчетания в съответните области на науката и технологиите, методи за анализ, имена на институции, катедри и др.).

(4) При отсъствие на плагиатство докторантът или лицето, представящо дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“, се допуска до процедура за защита.

(5) При установяване на плагиатство се прилагат разпоредбите на чл. 13 от настоящите Правила.

Чл. 13. Процедура за действие при установяване на плагиатство, санкции.

(1) При установяване на ниско ниво на плагиатство на студента/докторанта се разрешава да направи корекции за попълване на пропуски и прецизност при цитиранията и да представи отново работата си на научния ръководител. Ако направените корекции са задоволителни, студентът/докторантът се допуска до процедура за защита по установения ред. В случаите на представен за обсъждане в първичното звено дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ преценката за нуждата от корекции и тяхната задоволителност се извършва от ръководителя на първичното звено.

(2) При установяване на високо ниво на плагиатство в дипломната работа/дисертационния труд ръководителят на първичното звено свиква съвета на звеното за разглеждане на случая. На своето заседание съветът на първичното звено изслушва студента/докторанта/кандидата за научна степен „доктор на науките“ и се запознава с неговата позиция. Съветът взема решение при следните условия:

(а) когато в резултат на проверката и изслушването съветът на първичното звено установи, че сходството не засяга директно

оригиналните резултати и заключения в работата, дипломната работа/дисертационният труд се връща на автора за преработване;

(б) когато в резултат на проверката и изслушването съветът на първичното звено установи, че сходството засяга директно оригиналните резултати и заключения в работата, студентът се отстранява за определен срок съгласно чл. 45, ал. 14, т. 3 и т. 5 и ал. 15 от Правилника за организация на учебната дейност на УХТ, а докторантът не се допуска до защита и докторантурата се прекратява със заповед на Ректора по предложение на съвета на основното звено въз основа на решение на първичното звено. Лицето, представящо дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“, не се допуска до процедура за защита.

(3) При установяване на самоплагиатство в дисертационния труд се прилага процедурата по чл. 13, ал. 1 от настоящите Правила.

Чл. 14. Срокове по процедурите за плагиатство.

(1) Процедурата за откриване на плагиатство, действие и санкции при установяване на плагиатство в дипломни работи завършва не по-късно от срока за предаване на дипломната работа в специализиращата катедра, определен по чл. 28, ал. 10 от Правилника за организация на учебната дейност на УХТ, с изключение на случаите по чл. 13, ал. 2 от настоящите Правила.

(2) Процедурата за откриване на плагиатство, действие и санкции при установяване на плагиатство в дисертационни работи завършва не по-късно от 3 дни преди срока за преценка на готовността за защита на дисертационния труд от научния ръководител, определен по чл. 17, ал. 1 от ППЗРАС на УХТ, с изключение на случаите по чл. 13, ал. 2 от настоящите Правила.

III. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата за проверка на плагиатство, оригиналност и автентичност на дипломни и дисертационни работи са приети на заседание на АС с Протокол № 21 от 07.07. 2017 г. и влизат в сила от 01.10.2017 г.

§ 2. Процедурите по допускане до защита на дисертационни трудове, представени на научния ръководител или в първичното звено до влизането в сила на настоящите Правила, се провеждат и приключват при условията и по реда, които са в сила към момента на представянето.

**Образец на декларация за авторство на текста на дипломна работа,
подписвана от дипломанта**

ДЕКЛАРАЦИЯ

от, фак. №
(име, презиме и фамилия)

дипломант от специалност.....
(наименование на специалността)

с научен ръководител
(акад. длъжност, научно звание, име и фамилия)

Аз, долуподписаният/ата.....,
(име, презиме и фамилия)

декларирам със собственоръчния си подпис, че съм автор на текста на дипломната си работа и не съм плагиатствал/а идеи и текстове от други автори.

Дата:.....

Подпис:

**Образец на декларация за оригиналност и автентичност на
дисертационния труд, подписвана от докторанта**

ДЕКЛАРАЦИЯ

от
(име, презиме и фамилия)

докторант от професионално направление.....
(наименование на професионалното направление)

по докторска програма
(наименование на докторската програма)

с научен ръководител
(акад. длъжност, научно звание, име и фамилия)

Аз, долуподписаният/ата
(име, презиме и фамилия)

декларирам със собственоръчния си подпис, че съм автор на текста на дисертационния си труд и не съм плагиатствал/а идеи и текстове от други автори.

Дата:.....

Подпис: